

Kommunfullmäktige

Nr. 95 Interpellation av Anna Manell (FP) om nyanländas skolgång KSN-2015-1306

Interpellation

I UNT den 2 juni kan man läsa följande: ”Uppsala kommun vill placera nyanlända i gymnasieåldern på Komvux, trots att det finns platser inom den ordinarie gymnasieskolan. Nu protesterar personalen vid Cis mot planerna.”

Det tar mellan 2 till 8 år att nå modersmålsnivå för en person som lär sig svenska. Tidigare skolbakgrund, språkkompetens och väl genomtänkt undervisningssystem spelar därmed roll för hur lång tid detta kommer att ta. Ett socialt åldersadekvat sammanhang stärker inläraren att tillägga sig språkkunskaper och sociala koder. Skolinspektionen (2014) framhåller att undervisningen av nyanlända elever inte bör ske isolerat från skolans ordinarie undervisning. Många av de nyanlända eleverna i Skowronskis (2013) studie kände sig mycket ensamma, särskilt de första åren, vilket till viss del beror på ett bristande socialt ansvarstagande från skolan.

Skolverket skriver följande på sin hemsida: *I kvalitetsarbetet bör riktlinjerna finnas, följas upp och utvärderas regelbundet. På det viset synliggörs kommunernas behov och åtgärder för att stärka de nyanlända elevernas särskilda utgångsläge kan sättas in. Fokus på att alla elever, även de nyanlända, förväntas nå de nationella målen blir då tydligare.*

Det är viktigt att all skolintroduktion sker efter individuella behov, och att flera system måste kunna fungera parallellt.

Forskaren Nihad Bunar har jämfört olika kunders mottagande och organisering för nyanländas skolgång. Det man enkelt kan säga är att oavsett tillvägagångssätt måste organisationen och undervisning vara genomtänkt.

Att, utan utredning och tillräcklig beredning och utan nämndens kännedom göra en större förändring i nyanländas skolgång och dess organisation är anmärkningsvärt.

Jag vill mot bakgrund av detta fråga kommunalrådet Caroline Andersson:

- Hur har den rödgröna majoriteten tänkt att arbetet med nyanländas skolgång ska fungera?
- Varför är inte nämnden informerad om det pågående arbetet, som aviserats i UNT den 2 juni?
- Anser kommunalrådet att det är lämpligt att beslut som dessa sker utanför nämndens kännedom och mot de tjänstemän som torde ha bäst kunskaper om nyanländas lärande?
- När initierades arbetet med att ändra organisationen så att elever ska kunna läsa på Komvux och vem fattade det beslutet?

Anna Manell FP Vice gruppleddare
Ledamot i Utbildningsnämnden

Svar

Anna Manell har i en interpellation till mig som ansvarigt kommunalråd för utbildning ställt ett antal frågor kring nyanländas skolgång. Jag ger nedan svar på respektive fråga.

Hur har den rödgröna majoriteten tänkt att arbetet med nyanländas skolgång ska fungera?

I juni fattade utbildningsnämnden beslut om att uppdra till förvaltningen att under hösten förelägga nämnden förslag till riktlinjer för mottagning av nyanlända barn och elever i förskola och skola. Frågan är högst aktuell med anledning av det ökande antal nyanlända barn och elever skolan nu står inför. Vi vill avvakta redovisningen av uppdraget och behandlingen av ärendet innan vi svarar på hur mottagandet och själva skolgången ska fungera. Det är ett arbete vi ska ta ställning till gemensamt i utbildningsnämnden. En viktig utgångspunkt är att barn och elever snabbt ska få plats i en förskola och skola för att komma igång med utbildningen.

Varför är inte nämnden informerad om det pågående arbetet, som aviserats i UNT den 2 juni?

Nämnden informeras kontinuerligt om frågor inom både förskola, grundskola och gymnasium. Information ges både utifrån frågor ställda av majoriteten, oppositionen och på initiativ från förvaltningen. Oppositionen är välkommen att ställa frågor om nyanländas skolgång och att få information redovisad på nämnden. Beslutet att erbjuda SPRINT inom vuxenutbildningen Linnés lokaler och med hjälp av lärarresurser från vuxenutbildningen är ett verkställighetsbeslut och inte ett politiskt beslut. Det är gymnasierektor kommunal gymnasieskola som beslutar om på vilka skolor SPRINT ska organiseras. Det finns ingen praxis för när frågor av verkställighetskaraktär ska gå upp som information till nämnden förutom det som styrs av nämndens delegationsordning. Denna fråga omfattas inte av delegationsordningen. Om interpellantens fråga ställs på sin spets så ska all form av verkställighet informeras om i nämnden, men jag utgår ifrån att det inte är interpellantens intention. Återigen, oppositionen är välkommen att be om information runt SPRINT:s organisation på nämnden.

Anser kommunalrådet att det är lämpligt att beslut som dessa sker utanför nämndens kännedom och mot de tjänstemän som torde ha bäst kunskaper om nyanländas lärande?

Beslutet att organisera delar av SPRINT inom Linné vux är ett verkställighetsbeslut. Jag anser att det är rimligt att nämnden fattar beslut om riktlinjer för mottagande och vilket programutbud som ska finnas i gymnasieskolans organisation. Information om organisationen för SPRINT har inte på något sätt medvetet undanhållits nämnden. Varje dag fattas beslut av verkställighetskaraktär. Vilken information som ska ges till nämnd är ett samspel mellan nämnd och förvaltning. Vi ger självklart information runt SPRINT: s organisation om ledamöterna i utbildningsnämnden önskar det.

Det är vidare inte medarbetare på CIS som fattar beslut om var utbildningar ska lokaliseras eller hur de totala resurserna för att kunna anordna SPRINT ska användas på bästa sätt. Sedan ska självklart deras kompetens tas tillvara. I det här fallet har gymnasiechefen bedömt att det i ett extraordinärt läge varit viktigt att snabbt få till stånd utbildningsplatser för SPRINT-elever för att dessa ska kunna påbörja sin utbildning och inte behöva vänta. Jag delar den uppfattningen. Redan i dag finns en kö till SPRINT-utbildningen, vilket är bekymmersamt. Det har varit helt nödvändigt att på bästa möjliga sätt nyttja personella och lokalmässiga resurser för att uppfylla det regelverk som finns. Att SPRINT organiseras i Linné vux lokaler och i anslutning till vuxenutbildningen/SFI är också i enlighet med lagen. Vi har i dag yrkesvux i gymnasieskolans yrkeslokaler. Det finns i gymnasieförordningen möjlighet till denna samordning, liksom samordning mellan SPRINT och vuxenutbildningen/SFI. I många mindre kommuner måste SFI och SPRINT samarbeta tätt för att kommunen ska klara uppdraget. Tanken är dock att man för varje enskild elevs behov och situation måste prova om SPRINT på Linné är rätt verksamhet med hänsyn tagen till individens behov. De elever som erbjuds studier på SPRINT hos Linné vux är elever som är äldst och vars fortsatta utbildningsplan i flera fall kommer att handla om att läsa vidare på Vuxenutbildningen eller folkhögskola. I skolverkets allmänna råd understryks också detta som en viktig faktor för framgång. Det är viktigt att ha en plan för utbildningen efter SPRINT vilket kan handla om att antingen fortsätta studier på gymnasiet, vuxenutbildning eller gå vidare till folkhögskola. Utbildningsplanen ska vara individuellt anpassad och flexibel. Gymnasiechefen kommunal skola har därutöver gett uppdrag till samtliga gymnasieskolor att nu anordna SPRINT. Platser behövs både i gymnasieskolan och på Linné vux för att vi ska klara uppdraget att möta nyanländas behov av utbildning.

När initierades arbetet med att ändra organisationen så att elever ska kunna läsa på Komvux och vem fattade det beslutet?

Under våren 2015. Beslutet fattades av gymnasiechefen för kommunal gymnasieskola.

Caroline Andersson (S)